

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta: **Adam Botek**
Název práce: **The Application of Due Diligence Principle in Cyberspace**
Rozsah práce: 84 stran vlastního textu(počet znaků odpovídá předpisům)
Datum odevzdání práce: 14. 4. 2020

Aktuálnost (novost) tématu; náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

Za svůj hlavní cíl práce označuje analyzovat použitelnost principu náležitě péče v kyberprostoru a legitimitu jeho užití v tomto prostředí. Přenos mnohých aspektů společenského života do kyberprostoru s sebou nese mnohá bezpečnostní rizika a to i v mezistátních vztazích. Množství kyberútoků tak dává jasně najevo aktuálnost tématu.

Téma vyžaduje pochopení nejen tématu odpovědnosti ve své komplexnosti ale i jeho jednotlivých odlišností, jedná se proto o téma nadprůměrně náročné.

Do práce bych nicméně doporučoval doplnit v úvodu tzv. metodologii.

S tématem se autor vypořádal kvalitním způsobem a představil zajímavou práci, která si zaslouží další rozpracování například pro účely rigorózní práce.

Formální a systematické členění práce; vyjádření k práci; kritéria hodnocení práce (splnění cíle práce, samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství, logická stavba práce, práce se zdroji, hloubka provedené analýzy, úprava práce, jazyková a stylistická úroveň):

Práce je rozčleněna do úvodu, 6 kapitol a závěru. Úvod jasně vymezuje cíle práce a poukázáním na (jeden z více) konkrétní příklad dokazuje aktualitu tématu. První kapitola se věnuje vymezení principu a kodifikačním snahám. V druhé části se pak věnuje specifické situaci vztahu principu náležitě péče a kyberprostoru. Identifikuje zvláště komplikovaný (fakticky) problém s přičitatelností jednání, včetně problému dokazování před Soudem (procesně právní obtíž). Ve třetí kapitole dále rozebírá mimo jiné názory států na aplikovatelnost principu v kyberprostoru.

Vlastní detailní rozbor aplikovatelnosti principu v kyberprostoru je obsažen v kapitole 4. Autor správně identifikuje tři základní elementární prvky: a) užití území státu ke kyberútku, b) vědomost územního suveréna o bodu a), a c) poškození práv jiného státu. V souvislosti s bodem b) správně bere v potaz i rozdílnou technologickou vyvinutost států a efektivně tak předchází položení doplňující otázky.

Pátá kapitola je věnována mezinárodněprávním reakcím na protiprávní jednání ve formě nedodržení principu náležitě péče. Šestá principu prevence. V sedmé se věnuje některým specifikům jako je polluter pays principle.

Autor pracoval spolehlivým způsobem, použil reprezentativní množství zdrojů, téma rozebral do hloubky a až na výjimky se práci nedají vytknout stylistické chyby či překlepy.

Je však třeba připomenout, že rozsah abstraktu je pravidly pro organizaci studia stanoven jako minimálně 1800 znaků včetně mezer.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

- 1) Autor primárně opírá princip o přítomnost útočníka na území odpovídajícího státu. Jak by se postavil k situaci, kdy by nestátním aktérem podnikajícím kyberútok byla právnická osoba například založená podle práva státu ale mající skutečné sídlo jinde?

Nebo kdyby měla v jiném státě servery použité k útoku? Kdo by měl odpovědnost náležitě péče? Stát kontrolující území, společnost nebo servery?

- 2) Vyjádřila se ke vztahu kyberprostoru a principu náležitě péče i Česká republika a případně jak?

Doporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

S ohledem na shora uvedené práci doporučuji k obhajobě a s podmínkou úspěšného zodpovězení otázek doporučuji hodnocení "výborně".

V Praze, dne 28. května 2020

JUDr. Milan Lipovský, Ph.D.
oponent práce